

2020

گزارش سرمایه‌گذاری جهانی

تولید بین‌المللی فرای همه‌گیری کرونا

کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد (آنکتاد) تازه‌ترین گزارش سرمایه‌گذاری را منتشر کرده است. این گزارش به بررسی وضعیت سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۲۰۱۹ پرداخته و تاثیر بحران «کووید-۱۹» را بر FDI در سال ۲۰۲۰ و فراتر مورد بررسی قرار داده است.

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
مرکز خدمات سرمایه‌گذاری

روندها و چشم اندازهای سرمایه گذاری

بحران کووید ۱۹ باعث سقوط چشمگیر سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI) خواهد شد. پیش بینی می شود جریان جهانی سرمایه گذاری مستقیم خارجی در سال ۲۰۲۰ تا ۴۰ درصد از ارزش سال ۲۰۱۹ که ۱,۵۴ تریلیون دلار بود، کاهش یابد. این امر باعث می شود سرمایه گذاری مستقیم خارجی برای اولین بار از سال ۲۰۰۵ به زیر ۱ تریلیون دلار برسد. هم چنین پیش بینی می شود سرمایه گذاری مستقیم خارجی ۵ تا ۱۰ درصد در سال ۲۰۲۱ کاهش یابد و در سال ۲۰۲۲ شروع به بهبود کند. با بازگشت مجدد در سال ۲۰۲۲، امکان رسیدن سرمایه گذاری مستقیم خارجی به روند پیش از دنیاگیر شدن ویروس میسر است اما این بازگشت فقط با میزان بالایی از انتظارات همراه است.

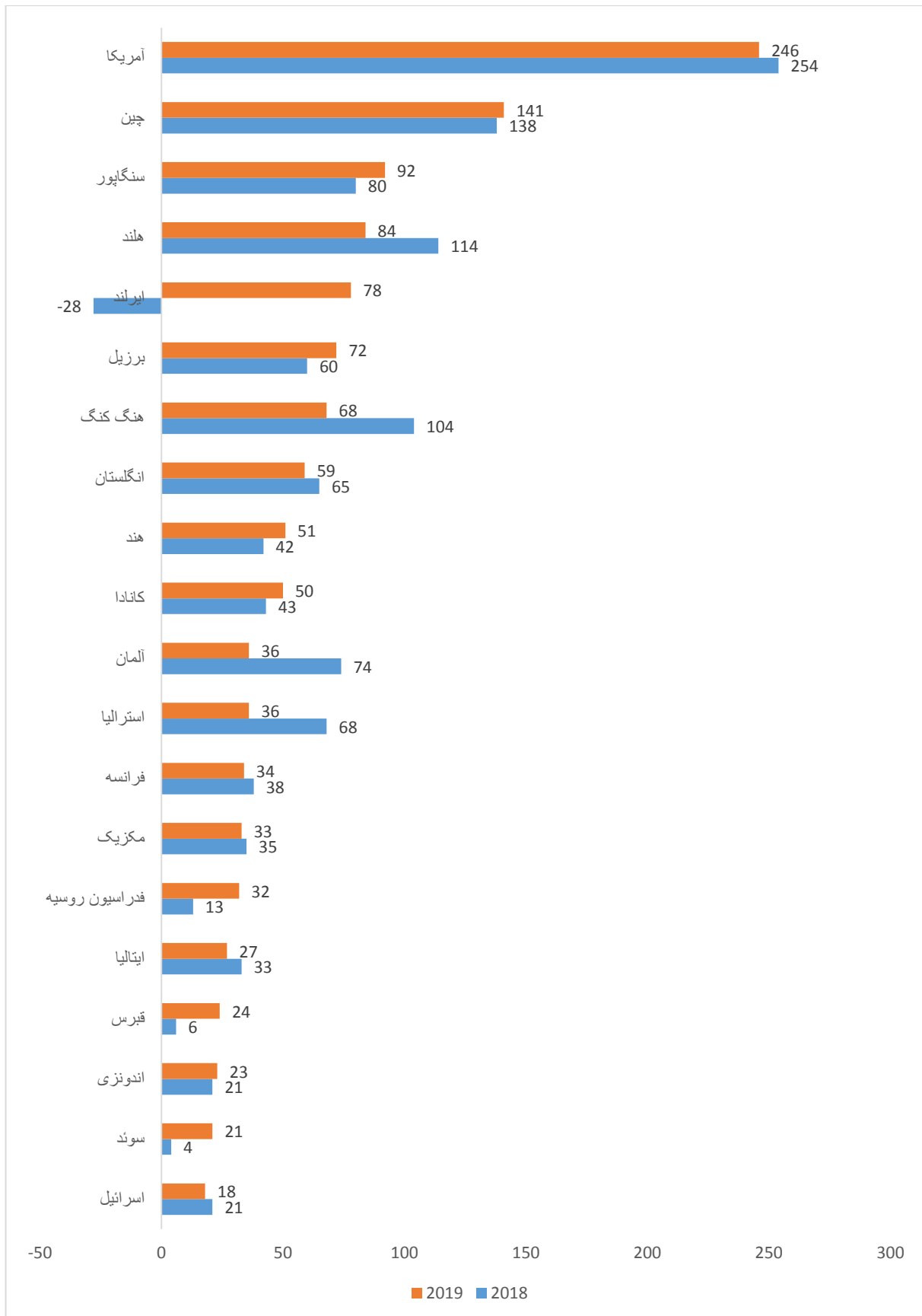
. جریان ورود سرمایه گذاری مستقیم خارجی در طی سالهای ۲۰۱۵-۲۰۱۹ و پیش بینی برای سالهای ۲۰۲۰-۲۰۲۲ نمودار

چشم انداز بسیار نامتعین است. چشم اندازها بستگی به مدت زمان بحران و اثربخشی مداخلات سیاسی برای کاهش اثرات اقتصادی پاندمی ویروس دارد. ریسک های سیاست جغرافیایی (ژئوپلیتیک) و مالی و کشمکش های مداوم در تجارت به این عدم قطعیت می افزاید. پاندمی ویروس عرضه، تقاضا و شوک سیاست گذاری برای سرمایه گذاری مستقیم خارجی است. اقدامات قرنطینه روند پروژه های سرمایه گذاری موجود را کند می کند. چشم انداز رکود عمیق شرکت های بین المللی را مجبور به ارزیابی مجدد پروژه های جدید می کند. اقدامات سیاست گذاری دولت ها در طول بحران شامل محدودیت های جدید سرمایه گذاری است. جریان سرمایه گذاری با شروع سال ۲۰۲۲ از طریق بازساختاردهی زنجیره ارزش جهانی برای تاب-آوری، دوباره پر کردن سهام سرمایه و بهبود اقتصاد جهانی به آرامی بهبود می یابد.

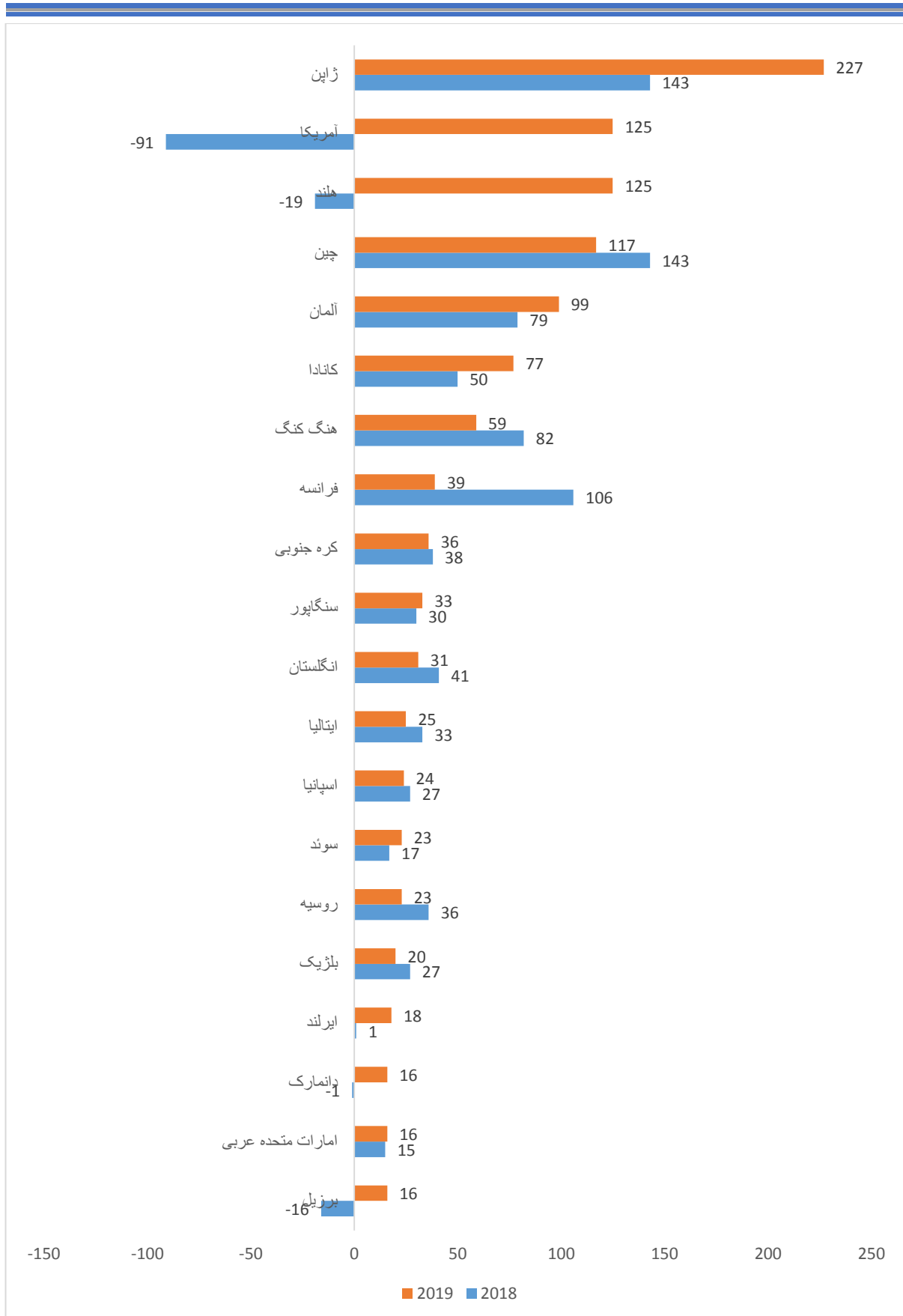

وضعیت سود شرکتهای چند ملیتی اولین علامت هشداردهنده است. ۵۰۰۰ شرکت بین‌المللی برتر در سراسر جهان که بیشترین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی جهانی را به خود اختصاص می‌دهند، انتظار کاهش ۴۰ درصدی درآمدهای پیش‌بینی شده برای سال تجدید نظر شده را دارند و این در حالی است که برخی از صنایع در حال زیان دیدن هستند. سود پایین به درآمدهایی که مجدد سرمایه‌گذاری می‌شود آسیب می‌زند، درآمدهایی که به طور متوسط بیش از ۵۰ درصد از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی را تشکیل می‌دهد.

شاخص‌های اولیه سریع بودن این ضربه‌ی اقتصادی را تأیید می‌کنند. هر دو اطلاعیه جدید پروژه سرمایه‌گذاری گرینفیلد و ادغام‌ها و اکتساب‌ها در ماه‌های اول سال ۲۰۲۰ بیش از ۵۰ درصد نسبت به سال گذشته کاهش یافته است. در تأمین مالی پروژه‌های جهانی که منبع مهمی از سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیرساختی است، معاملات جدید بیش از ۴۰ درصد کاهش یافته است. تأثیر کرونا، اگرچه در همه جا شدید است، اما در مناطق مختلف متفاوت است. انتظار می‌رود که اقتصادهای در حال توسعه با بیشترین افت در FDI رو به رو باشد چراکه این دسته از کشورها بیشتر از سایر کشورها به شاخص سرمایه‌گذاری در زنجیره ارزش جهانی، صنایع سنگین و استخراجی وابسته هستند و به این دلیل که این صنایع در کشورهای در حال توسعه از تمهیدات حمایتی که کشورهای توسعه یافته به صنایع خود اختصاص می‌دهند بی‌بهره هستند لذا در وضعیت فعلی به شدت آسیب دیده‌اند. در میان کشورهای توسعه یافته، پیش‌بینی می‌شود که جریانهای ورودی سرمایه‌گذاری FDI به اروپا ۳۰-۴۵ درصد کاهش یابد، به طور قابل توجهی بیشتر از کشورهای آمریکای شمالی و سایر کشورهای توسعه یافته (با متوسط ۲۰ تا ۳۵ درصد سقوط) چرا که منطقه از لحاظ اقتصادی در وضعیت شکننده‌ای وارد بحران کرونا شد. در سال ۲۰۱۹، سرمایه‌گذاری گروه کشورهای توسعه یافته با ۵ درصد افزایش به ۸۰۰ میلیارد دلار رسید.

نمودار ۲. جریان های FDI ورودی، ۲۰ اقتصاد میزبان برتر، ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ (میلیارد دلار)

نمودار ۳. جریان های FDI خروجی، ۲۰ اقتصاد برتر، ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ (میلیارد دلار)

پیش بینی می‌شود که جریان مستقیم سرمایه گذاری مستقیم به آفریقا ۲۵ تا ۴۰ درصد در سال ۲۰۲۰ کاهش یابد. روند منفی با پایین بودن قیمت کالاها تشدید می‌شود. در سال ۲۰۱۹، جریان سرمایه گذاری مستقیم خارجی به آفریقا با ۱۰ درصد کاهش به ۴۵ میلیارد دلار رسیده است. به دلیل آسیب پذیری در تأمین زنجیره ارزش، و فشار جهانی در خصوص گسترش تولید در آسیا، حجم FDI، جریان سرمایه های ورودی در منطقه توسعه یافته آسیا به شدت آسیب خواهد دید. پیش بینی می‌شود FDI حدود ۳۰-۴۵ درصد کاهش یابد. در سال ۲۰۱۹، جریان مستقیم FDI به منطقه ۵ درصد کاهش یافته و علیرغم دستاوردهای آسیای جنوب شرقی، چین و هند و به ۴۷۴ میلیارد دلار رسیده است. پیش بینی می‌شود FDI در آمریکای لاتین و کارائیب در سال ۲۰۲۰ به نصف برسد. چشم انداز سرمایه گذاری بسیار ناخوشایند است زیرا این پاندمیک باعث ایجاد آشفتگی سیاسی و ضعف های ساختاری در اقتصاد کشورها می‌شود. جریان FDI بر صنایع منطقه نیز تاثیر گذاشته و آنها را آسیب پذیر کرده است. در سال ۲۰۱۹، FDI در آمریکای لاتین و کارائیب با ۱۰ درصد رشد به ۱۶۴ میلیارد دلار رسید. پیش بینی می‌شود جریان سرمایه گذاری مستقیم خارجی به اقتصاد در حال گذار ۳۰ تا ۴۵ درصد کاهش یابد. این کاهش تا حدود زیادی، باعث بهبود جریان ورودی سرمایه گذاری خارجی به منطقه (۵۹ درصد افزایش به ۵۵ میلیارد دلار) آن هم پس از چند سال که جریان ورودی سرمایه گذاری به منطقه کم بوده است، خواهد شد. چشم انداز FDI در اقتصادهای با ساختار ضعیف و آسیب پذیر، بسیار منفی است. بسیاری از کشورهای کمتر توسعه یافته در صنایع استخراجی به FDI وابسته هستند، بسیاری از جزایر کوچک در کشورهای توسعه یافته وابسته به سرمایه گذاری در صنعت گردشگری خود هستند و کشورهای بسته در حال توسعه به طور نامتناسب تحت تأثیر انسداد زنجیره تأمین قرار می‌گیرند. در سال ۲۰۱۹، ورود مستقیم FDI به کشورهای کمتر توسعه یافته با ۶ درصد کاهش به ۲۱ میلیارد دلار رسید که فقط ۱,۴ درصد از FDI جهانی است.

با وجود کاهش شدید جریان سرمایه گذاری مستقیم خارجی در عرصه بین‌المللی در طول بحران، سیستم تولید بین‌المللی همچنان نقش مهمی در رشد و توسعه اقتصادی بازی خواهد کرد. جریان جهانی سرمایه گذاری مستقیم خارجی مثبت خواهد بود و همچنان به سهام سرمایه گذاری مستقیم خارجی موجود اضافه خواهد شد که در پایان سال ۲۰۱۹ در حدود ۳۶ تریلیون دلار بود.

جدول ۱. سرمایه گذاری مستقیم خارجی بر حسب ناحیه مختلف جهان ۲۰۱۹ (میلیارد دلار و درصد)

FDI خروجی			FDI ورودی			منطقه
۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	
۱۳۱۴	۹۸۶	۱۶۰۱	۱۵۴۰	۱۴۹۵	۱۷۰۰	جهان
917	۵۳۴	۱۰۹۵	800	761	۹۵۰	کشورهای توسعه یافته
475	419	539	429	364	۵۷۰	اروپا
202	-41	379	297	297	۳۰۴	آمریکای شمالی
373	415	467	685	699	۷۰۱	کشورهای در حال توسعه
۵	۸	12	45	51	۴۲	آفریقا
328	407	417	474	499	۵۰۲	آسیا
280	345	367	389	416	۴۲۲	آسیای شرقی و جنوب شرقی
12	12	11	57	52	۵۲	آسیای جنوبی
36	50	39	28	30	۲۸	غرب آسیا
42	0.1	38	164	149	۱۵۶	آمریکای لاتین و کارائیب
-1	-0.3	0.1	1	1	۱	اقیانوسیه
24	38	38	55	35	۵۰	کشورهای در حال گذار
0.4	2	6	39	39	۴۰	اقتصادهای از نظر ساختاری ضعیف، آسیب پذیر و کوچک
-1	1	2	21	22	۲۱	کشورهای کمتر توسعه یافته
0.5	1	۴	22	22	۲۶	کشورهای در حال توسعه محصور در خشکی
1	0.3	0.3	۴	۴	۴	جزایر کوچک در حال توسعه
سهام بر حسب درصد						
69.8	54.2	68.4	51.9	50.9	55.9	کشورهای توسعه یافته
36.1	42.5	33.7	27.9	24.3	33.5	اروپا
15.4	-4.2	23.7	19.3	19.9	17.9	آمریکای شمالی
28.4	42.1	29.2	44.5	46.8	41.2	کشورهای در حال توسعه
0.4	0.8	0.7	2.9	3.4	2.5	آفریقا
25.0	41.3	26.0	30.8	33.4	29.5	آسیا
21.3	35.0	22.9	25.3	27.8	24.8	آسیای شرقی و جنوب شرقی
0.9	1.2	0.7	3.7	3.5	3.1	آسیای جنوبی
2.7	5.1	2.4	1.8	2.0	1.6	غرب آسیا
3.2	0.0	2.4	10.6	10.0	9.2	آمریکای لاتین و کارائیب
-0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	اقیانوسیه
1.8	3.9	2.4	3.6	2.3	2.9	کشورهای در حال گذار
0.0	0.2	0.4	2.5	2.6	2.4	اقتصادهای از نظر ساختاری ضعیف، آسیب پذیر و کوچک
-0.1	0.1	0.1	1.4	1.5	1.2	کشورهای کمتر توسعه یافته
0.0	0.1	0.2	1.4	1.5	1.5	کشورهای در حال توسعه محصور در خشکی
0.1	0.0	0.0	0.3	0.3	0.2	جزایر کوچک در حال توسعه

سرمایه گذاری مستقیم خارجی در ایران

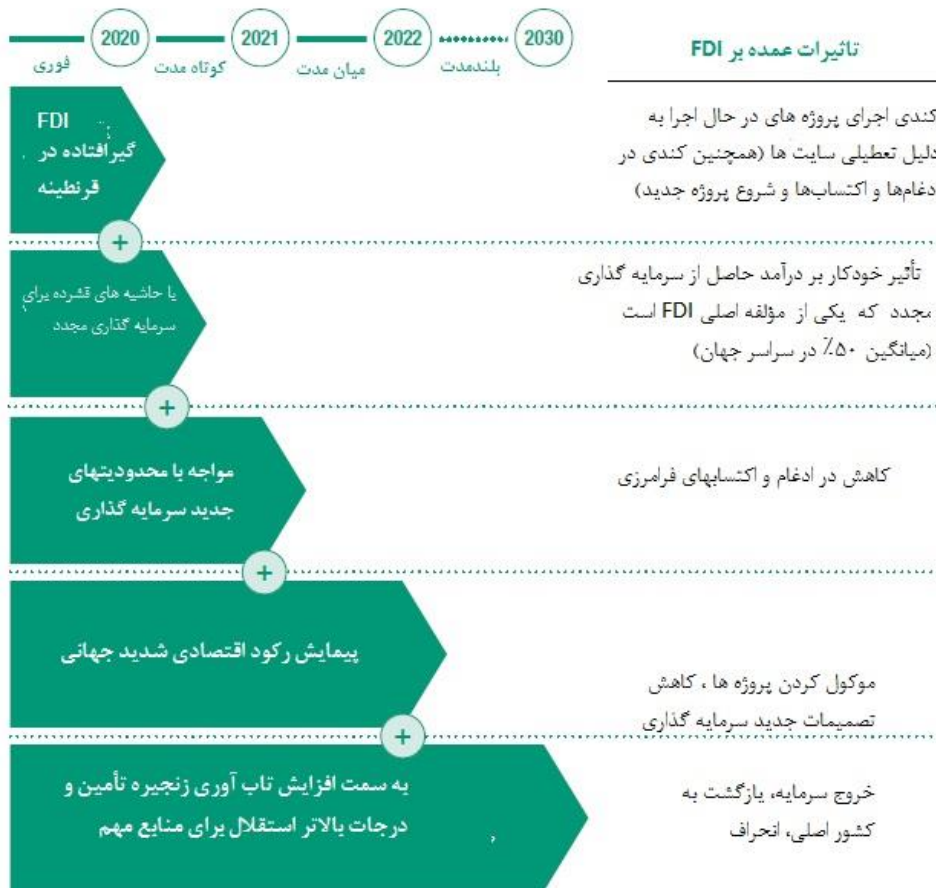
جدول ۲. جریان سرمایه گذاری مستقیم خارجی ایران (میلیون دلار)

FDI / سال					
۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴
۱۵۰۸	۲۳۷۳	۵۰۱۹	۳۳۷۲	۲۰۵۰	۲۱۰۵
۸۵	۷۵	۷۶	۱۰۴	۱۲۰	۲

سیاست های سرمایه گذاری

سیاست های سرمایه گذاری بخش مهمی از پاسخ پاندمی ویروس است. چندین گروه چندجانبه از جمله G20 برای حمایت از سرمایه گذاری های بین المللی اعلامیه هایی صادر نموده اند. بیش از ۷۰ کشور برای کاهش تأثیر منفی در سرمایه گذاری مستقیم خارجی یا برای محافظت از صنایع داخلی از تصرف خارجی، اقداماتی انجام داده اند.

اقدامات پشتیبانی شامل تسهیل سرمایه گذاری آنلاین، خدمات آژانس های ترویج سرمایه گذاری (IPA) مرتبط با پاندمی ویروس و مشوق های جدید برای سرمایه گذاری در خدمات درمانی است. چندین کشور برای حمایت از خدمات درمانی و سایر صنایع استراتژیک مکانیسم های غربالگری سرمایه گذاری های خارجی را سخت تر کرده اند. سایر مداخلات شامل تولید اجباری، ممنوعیت صادرات تجهیزات پزشکی و کاهش عوارض واردات برای تجهیزات پزشکی است. این بحران همچنین سرعت مذاکره درباره توافق نامه های سرمایه گذاری بین المللی (IIA) را کند کرده است

شکل ۱. تأثیر بیماری همه گیر بر روی FDI: مکانیسم های انتقال

این پاندمی و ویروس می تواند تثیرات ماندگاری در سیاست گذاری سرمایه گذاری داشته باشد. از یک سو این امر ممکن است تغییر جهت به سمت سیاست های پذیرش محدودکننده تر برای سرمایه گذاری خارجی در صنایع استراتژیک را تقویت کند. از سوی دیگر، ممکن است باعث افزایش رقابت برای سرمایه گذاری شود زیرا اقتصادها به دنبال بهبود از این بحران هستند. در سطح بی المللی پاندمی و ویروس بر نیاز به اصلاح توافق نامه های سرمایه گذاری بین المللی تأکید می کند زیرا پاسخ دولت ها به بحران سلامت و بازتاب اقتصادی آن می تواند با تعهدات توافق نامه های سرمایه گذاری بین المللی ایجاد اختلاف کند. با ادامه روند سال های اخیر، در سال ۲۰۱۹ چندین کشور (تقریباً همه ی کشورهای توسعه یافته) غربالگری دقیق تری از سرمایه گذاری در صنایع استراتژیک را بر اساس ملاحظات امنیت ملی معرفی کردند. حداقل ۱۱ معامله بزرگ فرامرزی ادغام و اکتساب به دلایل نظارتی یا سیاسی پس گرفته شده یا مسدود شده اند.

جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی هدف مهمی از خط مشی سیاسی باقی می ماند. در مجموع ۵۴ اقتصاد دنیا حداقل ۱۰۷ اقدامات مؤثر برای سرمایه گذاری خارجی را در سال ۲۰۱۹ معرفی کردند. سه چهارم این اقدامات در جهت آزدسازی، ارتقا و تسهیل سرمایه گذاری بود که کشورهای در حال توسعه و اقتصادهای

نوظهور در آسیا در آن فعال تر از همه بودند. گام‌هایی در جهت آزادسازی در زمینه معدن، انرژی، فایننس، حمل‌ونقل و ارتباطات انجام شد. چندین کشور روبه‌های اداری رایج برای سرمایه‌گذاران را اصلاح نموده و یا روش‌های مشوق سرمایه‌گذاری را گسترش داده‌اند.

رژیم توافق نامه های سرمایه گذاری بین المللی در حال تغییر است. در سال ۲۰۱۹، تعداد توافقنامه‌هایی که خاتمه یافتند (۳۴) برای بار دوم از تعداد توافقنامه‌های جدید (۲۲) فراتر رفت. با این حساب، مجموع توافقنامه سرمایه گذاری بین المللی به ۲۸۴،۳ توافقنامه‌های سرمایه‌گذاری بین المللی و ۳۴۹ قرارداد مختومه قطعی رسید. تحولات عدیده دیگری نیز بر سیاست بین المللی سرمایه گذاری تأثیر خواهد گذاشت، از جمله توافق نامه های کشورهای عضو اتحادیه اروپا (EU) برای خاتمه معاهده های سرمایه گذاری دوجانبه درون اتحادیه اروپا، برگزیت و لازم الاجرا شدن توافق نامه ایجاد منطقه تجارت آزاد قاره آفریقا.

تعداد پرونده های حل اختلاف مبتنی بر معاهدات "سرمایه گذار و دولت" (ISDS) به بیش از ۱۰۰۰ مورد رسید. بیشتر از ۵۵ مورد ISDS که در سال ۲۰۱۹ شناخته شده است به توافقنامه‌هایی که در دهه ۱۹۹۰ یا قبل از آن امضا شده بودند بر می‌گردد. دادگاه های ISDS حداقل ۷۱ تصمیم اساسی صادر کردند. در تصمیماتی که طی آن دولت مسئول جبران خسارت شناخته شد، مبالغ از چندین میلیون دلار به ۸ میلیارد دلار رسید. اصلاح رژیم توافقنامه های بین المللی در معاهدات منعقد شده در سال ۲۰۱۹ مشهود است. تقریباً همه توافقنامه‌های سرمایه‌گذاری بین المللی های جدید حاوی ویژگی‌هایی مطابق با بسته اصلاحات آنکتاد برای رژیم سرمایه گذاری بین المللی هستند، حق کشورها بر نظارت، بیشترین بخش از اصلاحات را به خود اختصاص داده است. برای حمایت از روند اصلاحات توافقنامه‌های سرمایه‌گذاری بین المللی، آنکتاد اصلاحات توافقنامه‌های سرمایه‌گذاری بین المللی خود را در اواخر سال ۲۰۲۰ عرضه خواهد کرد.

تولید بین المللی: دهه پیش رو: دهه دگرذیسی

گزارش سرمایه گذاری جهانی، FDI و فعالیت شرکتهای چند ملیتی را به مدت ۳۰ سال تحت نظارت داشته است، که در طی آن، تولید بین المللی شاهد دو دهه رشد سریع و به دنبال آن یک رکود بود. جریان سرمایه گذاری مرزی در خصوص دارایی های فیزیکی مولد در دهه ۲۰۱۰ متوقف شد، رشد تجارت کند شد و تجارت زنجیره ارزش جهانی کاهش یافت. سالهای ۲۰۱۰ سال آرامش قبل از طوفان بود. بحران ناشی از بیماری پاندمی COVID-19 به صدر چالش های موجود برسیستم تولید بین المللی ناشی از انقلاب صنعتی جدید و رشد ناسیونالیسم اقتصادی رسید. این چالش ها در حال حاضر به یک نقطه انفجار رسیدند. دهه منتهی به سال ۲۰۳۰ احتمالاً دهه تحول برای تولید بین المللی را به ثبت خواهد رساند.

روند تجارت و سرمایه‌گذاری در سه بعد اصلی تولید بین‌المللی گسترش می‌یابد: میزان پراکندگی و طول زنجیره‌های ارزش، گسترش جغرافیایی ارزش افزوده و گزینه‌های حاکمیتی شرکت‌های چندملیتی که تعیین‌کننده رواج تجارت مستقل در مقابل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی است. این گزارش چندین پیکربندی کهن‌الگو را در برمی‌گیرد که شامل صنایعی است که با هم سهم عمده‌ی تجارت جهانی و سرمایه‌گذاری را تشکیل می‌دهند.

سه روند مهم فن‌آوری انقلاب صنعتی جدید، پیش‌رفت تولید بین‌المللی را شکل می‌دهد: ربات‌هایی که اتوماسیون را ممکن می‌سازند، دیجیتالی شدن گسترده‌ی زنجیره تأمین و تولید مواد افزودنی. هر یک اثرات متفاوتی در طول، توزیع جغرافیایی و حاکمیت زنجیره‌های ارزش جهانی خواهند داشت. هر فن‌آوری بسته به استقرار خاص صنعت، "منحنی لبخند" تولید بین‌المللی را به روش خود صاف، کشیده یا خم خواهد کرد. سرعت و میزان اتخاذ این فناوری‌ها تا حدودی به سیاست محیط تجارت و سرمایه‌گذاری بستگی دارد که به سمت مداخلات بیشتر افزایش حمایت‌گری و تغییر فاصله از چارچوب‌های چند جانبه به چارچوب‌های منطقه‌ای و دو جانبه بستگی دارد. این موارد همچنین به نگرانی‌ها در خصوص پایداری از جمله اختلاف رویکرد بین کشورها و مناطق در مورد اهداف انتشار و استانداردهای زیست‌محیطی، اجتماعی و حاکمیتی (ESG)، تغییرات بازار محور در محصولات و فرآیندها و اقدامات برای تاب‌آوری زنجیره تأمین بستگی دارند. تأثیرات بر روی تولید بین‌المللی فن‌آوری، سیاست و روند پایداری؛ چند وجهی است. این تأثیرات در برخی مواقع تقویت‌کننده دوجانبه یکدیگر هستند و گاه در جهات مخالف سوق می‌یابند و در صنایع و جغرافیای مختلف متفاوت بازی می‌کنند. بسته به نقطه شروع صنایع فردی - تنظیمات تولید کهن‌الگوی بین‌المللی آن‌ها - این صنایع تمایل به یکی از چهار مسیر را دارند.

تغییر اندازه منجر به زنجیره‌های ارزش کوتاه‌تر، پراکنده‌تر و تمرکز جغرافیایی بالاتر برای ارزش افزوده می‌گردد. این امر در درجه اول بر صنایع بالا با تمرکز بر زنجیره ارزش جهانی تأثیر می‌گذارد. پیامدهای این خط سیر شامل افزایش واگذاری استخر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به دنبال کارآیی می‌گردد. برای برخی از اقتصادها این به معنای نیاز به صنعتی‌سازی مجدد است، برای برخی دیگر مقابله با غیرصنعتی شدن زودرس. دسترسی و به روزرسانی نردبان توسعه زنجیره‌های ارزش جهانی برای کشورهای در حال توسعه دشوارتر می‌شود.

سرمایه‌گذاری در اهداف توسعه پایدار

روند سرمایه‌گذاری اهداف توسعه پایدار در کشورهای در حال توسعه

برای اولین بار آنکتاد الزامات سرمایه‌گذاری برای اهداف توسعه پایدار را در گزارش سرمایه‌گذاری ۲۰۱۴ تخمین زد، ۱۰ بخش مربوط (شامل همه ۱۷ اهداف توسعه پایدار) را شناسایی و شکاف سالانه سرمایه‌گذاری در کشورهای در حال توسعه را ۲,۵ تریلیون دلار تخمین زد. پیشرفت سرمایه‌گذاری در اهداف توسعه پایدار (از همه منابع داخلی و بین‌المللی، عمومی و خصوصی) اکنون در ۶ بخش از ۱۰ بخش اهداف توسعه پایدار مشهود است: زیرساخت‌ها، کاهش تغییرات آب‌وهوا، غذا و کشاورزی، سلامت، مخابرات، و اکوسیستم‌ها و تنوع زیستی. با این حال رشد کلی نیازها کاهش می‌یابد.

روند تأمین اعتبار اهداف توسعه پایدار در بازارهای سرمایه جهانی

بودجه پایداری از نظر تعداد، تنوع و اندازه به سرعت رشد کرده است. آنکتاد تخمین می‌زند که امروزه بودجه اختصاص یافته به سرمایه‌گذاری در توسعه پایدار به ۱,۲ تا ۱,۳ تریلیون دلار رسیده است. با این حال بیشتر این وجوه در کشورهای توسعه یافته سرمایه‌گذاری می‌شود (به عنوان مثال در انرژی تجدیدپذیر). تلاش جهانی برای مبارزه با پاندمی؛ موجب رشد بودجه پایداری به ویژه اوراق قرضه اجتماعی شده است. در سه ماهه اول سال ۲۰۲۰ اوراق قرضه اجتماعی مربوط به کاهش بحران کووید ۱۹، ۵۵ میلیارد دلار درآمد داشت و از ارزش کل اوراق اجتماعی که در تمام سال ۲۰۱۹ صادر شده است افزونی یافت. بورس اوراق بهادار بطور فعال از بازار اوراق در حال رشد سریع کووید ۱۹ حمایت می‌کند؛ طی ۱۰ سال آینده که «دهه تحویل» برای اهداف توسعه پایدار نام دارد، انتظار می‌رود بازارهای سرمایه به طور قابل توجهی عرضه محصولات با مضامین پایدار را گسترش دهند. چالش این امر این خواهد بود که چگونه رشد را با تمرکز بیشتر بر انتقال وجوه به پروژه‌های سرمایه‌گذاری مربوط به اهداف توسعه پایدار در کشورهای در حال توسعه و به ویژه کشورهای کمتر توسعه یافته ترکیب کرد.

روند ادغام حاکمیت محیط زیست، اجتماعی و حاکمیتی

پیشرفت در زمینه سرمایه‌گذاری در اهداف توسعه پایدار فقط در مورد جذب بودجه و انتقال آنها به بخش‌های دارای اولویت نیست. همچنین ادغام شیوه‌های خوب زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی (ESG) در فعالیتهای تجاری برای اطمینان از تأثیر مثبت در سرمایه‌گذاری است. بازارهای جهانی سرمایه دوباره در این فرآیند مؤثر هستند. بورس اوراق بهادار بستر تأمین مالی پایدار و راهنمایی برای مدیریت شرکت را فراهم می‌کند.

اکنون بیش از نیمی از مبادلات در سراسر جهان برای شرکتهایی که در لیست گزارش دهی مستمر قرار دارند راهنما فراهم کرده است. تنظیم کنندگان قوانین امنیتی، سیاست گذاران و همچنین سازمان های بین المللی، مانند بورس اوراق بهادار سازمان ملل و IOSCO، برای جا انداختن شیوه های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی تلاش می کنند. شرکت ها و موسسات سرمایه گذاری، نیاز به همسوسازی تصمیمات سرمایه گذاری و تجاری با نتایج مثبت اهداف توسعه پایدار را تصدیق می کنند. اهداف توسعه پایدار به طور فزاینده ای به کانون توجه سرمایه گذاران و گزارش شرکت بعنوان یک عامل تأثیرگذار تبدیل شده اند. چالش اساسی کیفیت افشا و هماهنگی استانداردهای گزارشگری است. برابری جنسیتی یکی از اهداف توسعه پایدار که از شرکت ها انتظار میرود که در خصوص آن گزارش بدهند. در حال حاضر حدود ۷۰ درصد از ۵ هزار بزرگترین شرکتهای چند ملیتی جهان گزارش پیشرفت در این زمینه را منتشر کرده اند. به طور کلی، میزان حضور زنان همچنان حاکی از نابرابری جنسیتی است. مقررات و فشار سرمایه گذاران منجر به حضور بهتر زنان در سطح هیئت مدیره شده است، اما در سطح مدیریتی خیر. اجرای سیاست های برابری جنسیتی مرتبط با کار انعطاف پذیر و مراقبت از کودکان همچنان ضعیف است.

جریان اصلی شیوه های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی در سیاست های سرمایه گذاری:

بیش از ۱۵۰ کشور جهان استراتژی های ملی خود در خصوص توسعه پایدار و یا برنامه های توسعه موجود خود را طبق شیوه های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی مورد بازنگری قرار داده اند. تجزیه و تحلیل توسط آنکتاد نشان می دهد که اگرچه بسیاری از این استراتژی ها بر نیاز به منابع مالی اضافی تأکید می کنند، اما تعداد کمی از آنها شامل نقشه راه مستحکم جهت ترویج سرمایه گذاری در شیوه های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی است. ابزارهای ترویج سرمایه گذاری موجود برای شیوه های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی از نظر تعداد محدود هستند و از رویکردی جزئی نگر پیروی می کنند. بررسی جهانی سازمانهای سرمایه گذاری ملی آنکتاد نشان می دهد که کمتر از نیمی از کشورهای عضو سازمان ملل ابزارهای خاصی را برای ترویج سرمایه گذاری شیوه های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی استفاده می کنند. کشورها، سرمایه گذاری داخلی در شیوه های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی را بیشتر از طریق طرح های تشویقی ترویج می کنند. با این وجود، چندین بخش اصلی شیوه های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی، مانند بهداشت، آب و فاضلاب، آموزش و پرورش سازگاری با تغییرات آب و هوا، بندرت توسط مشوقهای خاص سرمایه گذاری حمایت می شوند.

از زمان تصویب شیوه های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی، تلاشهایی در جهت ارتقاء سرمایه گذاری در توسعه پایدار صورت گرفته است. بیش از ۱۵۰ اقدام سرمایه گذاری برای آزاد سازی یا ترویج سرمایه

گذاری به طور خاص در سراسر جهان، با هدف تحول و نوآوری و غذا و کشاورزی هدف گذاری شده است. با این حال این اقدامات برای جهت یابی رژیم کلی سرمایه گذاری ملی به سمت سرمایه گذاری شیوه‌های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی کافی نیست. تأثیرگذاری شیوه‌های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی بر رژیم معاهده سرمایه گذاری بین المللی نیز وظیفه ای خطیر است. اکثریت قریب به ۳۳۰۰ پیمان موجود پیش از شیوه‌های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی منعقد شده اند و لذا نیاز به مدرنیزه شدن دارند. معاهدات اخیر به طور فزاینده ای از آنها استفاده می کند و بسیاری از کشورها در حال اصلاح مدل های پیمان های خود مطابق با بسته اصلاحات آنکتاد در خصوص رژیم توافقنامه های سرمایه گذاری بین المللی هستند. رویکرد سیستماتیک تری برای نهادینه سازی شیوه‌های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی در چارچوب سیاست های ملی سرمایه گذاری و رژیم توافقنامه های سرمایه گذاری بین المللی، و همچنین برای همسوسازی تحولات سرمایه گذاری در تطبیق با استراتژی های ملی شیوه‌های زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی مورد نیاز است.

فشاری بزرگ برای سرمایه‌گذاری در اهداف توسعه پایدار - مجموعه جدیدی از اقدامات تحول آفرین

مجموعه جدیدی از اقدامات جهانی برای تسهیل «فشار بزرگ» در سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در اهداف توسعه پایدار، به صورت فوری مورد نیاز است. برنامه اقدام جدید آنکتاد با تکیه بر شش اقدام تحول آفرین در چارچوب سیاست های سرمایه گذاری خود برای توسعه پایدار، چندین ابزار سیاست را با هم ترکیب کرده است تا یک چارچوب اجرای استراتژی دبیرکل سازمان ملل برای تامین اعتبار برنامه ۲۰۳۰ توسعه پایدار را ارائه دهد. برنامه ی عمل، طیف وسیعی از گزینه‌های سیاسی برای پاسخ به تحرک سرمایه‌گذاری، کانال گذاری و چالش های تاثیرگذار به خصوص برای کشورهای توسعه یافته ارائه می دهد. اقدامات تحول آفرین آن شامل این شش مورد است:

- (۱) جریان اصلی اهداف توسعه پایدار در چارچوب سیاست‌های سرمایه‌گذاری ملی و روش معاهده سرمایه‌گذاری بین‌المللی
- (۲) جهت‌گیری مجدد استراتژی‌های ترویج سرمایه‌گذاری و تسهیل به سمت سرمایه‌گذاری در هدف توسعه پایدار
- (۳) تاسیس موسسات سرمایه‌گذاری اهداف توسعه پایدار منطقه‌ای
- (۴) تقویت اشکال جدید مشارکت برای سرمایه‌گذاری در هدف توسعه پایدار
- (۵) تعمیق ادغام محیط‌زیست، اجتماع، حاکمیت در بازارهای مالی با ایجاد مکانیسم نظارت جهانی با رویکردی هماهنگ برای افشای اطلاعات
- (۶) تغییر شیوه‌ی فکر جهانی تجارت

برنامه اقدام به روز شده پاسخی است به فراخوان قطعنامه مجمع عمومی سازمان ملل متحد با عنوان «حمایت از سرمایه گذاری برای توسعه پایدار» (A/RES/74/199) برای «توصیه های عینی جهت پیشرفت سرمایه گذاری برای اجرای دستور جلسه ی سال ۲۰۳۰».

مطابق درخواست مجمع عمومی، آنکتابد نظارت خود را به طور منظم بر روندها و سیاست های سرمایه گذاری جهانی در خصوص هدف توسعه پایدار با استفاده از نظارت بر روند سرمایه گذاری جهانی در خصوص هدف توسعه پایدار، نظارت بر سیاست گذاری سرمایه گذاری جهانی در خصوص هدف توسعه پایدار و گزارش سرمایه گذاری جهانی ادامه خواهد داد. همچنین با همکاری کلیه ذینفعان کلیدی سرمایه گذاری و توسعه، سرمایه گذاری در اهداف توسعه پایدار از طریق سیستم عامل های جهانی، مانند مجمع جهانی سرمایه گذاری (WIF) ادامه خواهد یافت.